

Φυλλάδιο Ασκήσεων

Μαθηματικά Α' Γυμνασίου

Ημερομηνία Παράδοσης :

Όνοματεπώνυμο :

- Ορισμός δύναμης ενός αριθμού
- Πρώτη δύναμη ενός αριθμού
- Δυνάμεις με βάση 1
- Δυνάμεις με βάση 10
- Ανάπτυγμα ενός αριθμού με χρήση των δυνάμεων του 10

Θεωρία - Ορισμός Δύναμης

- **Δύναμη** του a στη n (ή νιοστή δύναμη του a) ονομάζεται το γινόμενο που έχει n παράγοντες ίσους με a , και συμβολίζεται με a^n .
 Δηλαδή $a^n = a \cdot a \cdot a \cdots a$ (a είναι n φορές).
π.χ $2^4 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2$ (το 2 είναι 4 φορές)
π.χ $6^3 = 6 \cdot 6 \cdot 6$ (το 6 είναι 3 φορές)
- Στη δύναμη a^n ο αριθμός a ονομάζεται βάση της δύναμης και ο αριθμός n ονομάζεται εκθέτης της δύναμης.
π.χ Η δύναμη 3^{10} έχει βάση τον αριθμό 3 και εκθέτη τον αριθμό 10
- Η δύναμη a^n ονομάζεται νιοστή δύναμη του a ή a στη n .
π.χ 20^5 ονομάζεται πέμπτη δύναμη του είκοσι ή είκοσι στην πέμπτη.

Άσκηση 1

20 μονάδες

Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

a^n	Όνομασία	Βάση	Εκθέτης	Ανάπτυγμα δύναμης
2^6	Έκτη δύναμη του 2 ή δύο στην έκτη	2		$2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2$
6^2		12	2	
	Τρίτη δύναμη του εννιά Τρία στην τετάρτη			$7 \cdot 7 \cdot 7$
4^4				$8 \cdot 8 \cdot 8 \cdot 8$
		18	3	
				$17 \cdot 17 \cdot 17 \cdot 17$

Θεωρία

- **Πρώτη δύναμη ενός αριθμού a :**
 Η πρώτη δύναμη ενός αριθμού a είναι ο ίδιος ο αριθμός a , δηλαδή $a^1 = a$
π.χ $7^1 = 7$
π.χ $19^1 = 19$

• Δυνάμεις του 1:

Οι δυνάμεις του 1 είναι όλες ίσες με 1, δηλαδή $1^ν = 1$

π.χ $1^3 = 1$

π.χ $1^{80} = 1$

• Υπολογισμός δυνάμεων του 10:

Για να υπολογισμός μια δύναμη που έχει βάση το 10, βάζουμε το 1 και τόσα μηδενικά όσο είναι ο αριθμός του εκθέτη της δύναμης.

π.χ $10^2 = 100$ (η δύναμη 10^2 έχει εκθέτη 2 και το αποτέλεσμα έχει 2 μηδενικά)

π.χ $10^4 = 10000$ (η δύναμη 10^4 έχει εκθέτη 4 και το αποτέλεσμα έχει 4 μηδενικά)

Άσκηση 2

20 μονάδες

Να υπολογίσετε το τετράγωνο, τον κύβο και την τέταρτη δύναμη των παρακάτω αριθμών. (Υπόδειξη: το τετράγωνο ενός αριθμού είναι η δεύτερη δύναμή του και ο κύβος ενός αριθμού είναι η τρίτη δύναμή του.)

- 1) 1
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 10

Άσκηση 3

20 μονάδες

Να υπολογίσετε τις παρακάτω δυνάμεις:

- 1) 3^3
- 2) 2^7
- 3) 6^1
- 4) 10^5
- 5) 1^8

Άσκηση 4

20 μονάδες

Να γράψετε με τη μορφή των δυνάμεων τα παρακάτω γινόμενα:

- 1) $3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 3$
- 2) $4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4$
- 3) $6 \cdot 6 \cdot 6$
- 4) $2 \cdot 7 \cdot 7 \cdot 7$
- 5) $3 \cdot 3 \cdot 8 \cdot 8 \cdot 8 \cdot 8$

Θεωρία - Ανάπτυγμα αριθμού σε δυνάμεις του 10

Για να γράψουμε το ανάπτυγμα ενός αριθμού σε δυνάμεις του 10 ακολουθούμε την παρακάτω διαδικασία:

- Πρώτα παρατηρούμε την τάξη του αριθμού, δηλαδή πόσες μονάδες, δεκάδες, εκατοντάδες, χιλιάδες, δεκάδες χιλιάδες, εκατοντάδες χιλιάδες, ... έχει ο αριθμός αυτός.
- Έπειτα γράφουμε τις μονάδες, δεκάδες, ... του αριθμού σε δυνάμεις του 10.
- Στη συνέχεια κάθε μία από τις δυνάμεις του 10 που βρήκαμε την πολλαπλασιάζουμε με τον αριθμό που αντιστοιχεί στη δύναμη αυτή.

- Τέλος, προσθέτουμε όλα τα γινόμενα που βρήκαμε στο προηγούμενο βήμα.

Παράδειγμα

Ανάπτυγμα του αριθμού 345 σε δυνάμεις του 10

- Ο αριθμός 345 έχει 5 μονάδες, 4 δεκάδες και 3 εκατοντάδες.
Δηλαδή $345 = 3 \text{ εκατοντάδες} + 4 \text{ δεκάδες} + 5 \text{ μονάδες}$
Άρα $345 = 3 \cdot 100 + 4 \cdot 10 + 5 \cdot 1$
- Για τις εκατοντάδες έχουμε $100 = 10^2$ και για τις δεκάδες έχουμε $10 = 10^1$.
- Δηλαδή $345 = 3 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 5$
- Άρα το ανάπτυγμα του αριθμού σε δυνάμεις του 10 είναι $3 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 5$.
Δηλαδή $345 = 3 \cdot 10^2 + 4 \cdot 10^1 + 5$.

Άσκηση 5**20 μονάδες**

Να γράψετε τους παρακάτω αριθμούς με τη χρήση των δυνάμεων του 10:

- 1) 783
- 2) 5247